

NAS GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::**

Cena posamezne številke 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrtna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Vsem pri O. Z. včlanjenim in nevčlanjenim strokovnim in krajevnim organizacijam!

V svrhu skorajšnjega konstituiranja zborov delegatov (§ 16 pravil) vabimo vse pri O. Z. včlane strokovne in krajevne organizacije, da v zmislu § 17 pravil O. Z. čim prej ali vsaj do 10. septembra t. l. javijo glavnemu tajniku po enega delegata in namestnika. Opozarjamo, da se mora v najkrajšem času sestati glavni zbor delegatov, čigar dolžnost bo, da podá glavnemu odboru potrebne smernice in navodila za nadaljnje delo. Hkrati ponovno vabimo strokovne organizacije **zvaničnikov in služiteljev**, da prijavijo pristop k Osrednji Zvezi. Po eno podpredsedniško in odborniško mesto je v glavnem odboru O. Z. za obe skupini še vedno na razpolago. Poudarjamo, da je uspešno delo prenavljajoče se O. Z. odvisno edinole od **enotne volje in nastopa vseh organizacij brez izjeme**. Zato je potrebno, da postane O. Z. **resnična** Zveza vseh organizacij, kar se bo zgodilo šele tedaj, kadar bodo storile vse slovenske strokovne organizacije državnih nameščencev svojo dolžnost.

V Ljubljani, dne 29. avgusta 1925.

Za glavni odbor O. Z.:

Maks Lilleg,
predsednik.

Joža Bekš,
glavni tajnik.

Manifestačni shodi državnih nameščencev odloženi.

Letošnja skupščina Glavnega Saveza, ki se je vršila 19. in 20. aprila t. l. v Ljubljani, je naročila upravnemu odboru tega Saveza, da skliče izredno skupščino v Beogradu, ako bi se od strani centralnih oblasti ne ugodilo glavnim zahtevam dotične resolucije. Ker je ostala ta resolucija brez vsakega odziva, je upravni odbor sklenil, da se vrši 30. avgusta t. l. v Beogradu izredna skupščina, isti dan pa v vseh večjih centrih naše države krajevni shodi, ki naj bi dali v čim večji meri izraza za solidarni skupni nastop vseh aktivnih in upokojenih drž. nameščencev.

Ko je upravni odbor glavnega Saveza sprejel ta sklep, še ni mogel imeti pred očmi izvestnih važnih momentov, ki so se pojavili še le pozneje in s katerimi se je pri določitvi dneva za prireditve takšnih shodov moralo računati, ako so ti shodi hoteli doseči potreben efekt. Odsotnost vseh merodajnih činiteljev v Beogradu, večine članov vlade s predsednikom ministrskega sveta, njegovim namestnikom in finančnim ministrom, odgoditev narodne skupščine na jesen, pa tudi Njegovega Veličanstva samega — vse te okoliščine so povzročile takšno situacijo, da bi za 30. avgust v Beogradu projektirana izredna skupščina in shodi drž. nameščencev po vseh večjih krajih naše države na noben način ne mogli doseči svojega cilja. Temu je treba še dodati, da sta

dva člana upravnega odbora Glavnega Saveza, ki bi morala poročati o posameznih važnih vprašanjih, zbolela in se zdravita izven Beograda, kakor tudi to, da je sklican za 28.—30. avgust v Beograd mednarodni kongres srednješolskih profesorjev in da se v istih dneh vrši v Subotici pokrajinska skupščina učiteljskega Udruženja. Naravno je, da bi vsled teh razlogov zelo mnogo drž. nameščencev ne moglo prisostvovati izredni skupščini Glavnega Saveza. Glavni Savez drž. nameščencev v Beogradu je vsled tega odločil, da se za dan 30. avgusta napovedane manifestačije drž. nameščencev ne vrše, marveč odlože na poznejši čas, ko odpadejo vse navedene zapreke.

Nova vlada — nova nada?

V predposlednji številki N. Glasa smo citirali zagrebški N. Glas. List se nadeja od nove vlade vsega; iz članka proseva velik optimizem. Zanimiv, ker diametralno nasprotnega mišljenja je pa beograjski Činovnik. Glasnik iz članka »Nova orijentacija« proseva še večji — skepticizem. Člankar našteva vse neuspehe, ki jih zaznamuje Gl. Savez: od nesrečnega uradniškega zakona in od še nesrečnejše razvrstitvene uredbe dalje pa do poslednjih dvanajstih.

Glede izplačila razlik od oktobra 1923. pa do maja 1925. je sedaj jasno, da jih ne dobimo nikoli. Ali ni izjavil g. finančni minister ob dvanajstinski debati, da še ni gotovo, koliko znaša ta razlika — morda niti

10 milijonov ne? Ali ne bi bilo vseeno, če bi dejal fin. minister: Za razliko ne vem, ker se ne brigamo, koliko znaša? Ne dobite je itak nikoli! Tolikšna iskrenost bi, četudi bi bila surova, nekako kompenzirala vso nečuvstvo krivico. Beneficije pa, ki nam jih nudi pragmatika, ostale so povečini samo na papirju. Pomislite samo na brezobrestna posojila, ki jih garantira postava. Koliko jih je, ki jih sedaj davijo oderuške obresti! Čemu se ne oživotvori ta določba? Ves napor organizacij je brezuspešen, stvar se ne premakne z mesta. Toda kdo bo našteval vse minuse, boljše poudariti: bilanca naše aktivnosti v dosego naših pravic je, po sprejetju uradniškega zakona, pasivna.

Da je temu tako, nismo krivi toliko mi, kot oni, ki vodijo usodo naše domovine. Pri zadeti ne kažejo s prsti na krmilarje, pač pa na državo, češ da nima srca za svoje sinove. In v tem leži vsa naša tragika; merodajni ne morejo zapopasti, da je uradniško vprašanje v naši državi eno prvih. Zato sklepa Č. Glasnik svoj članek približno takole:

Kaj naj sedaj storimo? Odgovoriti na to je jako težko. Mi smo izčrpali vsa sredstva za legalno in lojalno zaščito svojih pravic. Umeli nas niso, ker nas umeti niso hoteli. Ne greše toliko proti nam, kakor proti državi, ki tega nikakor ni zaslužila; kajti ona jih nagraja bogato in jih zadolžuje proti sebi zato, da čuvajo v prvi vrsti njene koristi.

Od nove politične kombinacije ne smemo pričakovati poboljšanja svojih dosedanjih razmer! Sicer imamo pa že dosedaj dovolj izkušenj, da ostanemo skeptiki. Ne kaže nam tedaj nič drugega, kot da nastopamo tudi mi tako, kakor postopajo proti nam oni, od katerih smo pričakovali pomoči. Taktiko moramo menjati! Drugi stanovi bi se na našem mestu poslužili drugačnih sredstev in mer; mi se do takih ukrepov ne moremo odločiti, ker nam nedostajajo prav vseh pogojev. Vendar pa moramo, ne da bi prestopili meje postav, uravnati svoje postopanje tako, da bomo kos situaciji, v kateri se nahajamo. Če se poglobimo vase, nam bo mogoče ločiti prijatelja od neprijatelja. Potrpite krivice stoično; kajti vedeti morate, da bodo izginili vsi oni, ki so do nas krivični. To smo lahko opazovali že dosedaj; kajti vsake volitve so odplavile nekaj teh krivičnejšev. Res je, na njih mesta so stopili drugi in tudi ti nam niso koristili. **Ob 12. uri bodo pa morda le pravilno pojmovali to redno ponavljajočo se veliko menjo!** Samo na nekaj ne smemo pozabiti: Kadar bodo prosili, zahtevali naše pomoči, nastopiti moramo prav tako, kakor nas oni uče sedaj, če se obračamo mi do njih: obljubiti vse, potem pa pozabiti! Dati moramo našim državljanom na znanje, da naša lédja niso lešvice, po katerih bi se še i nadalje povzpenjali do ugodnih sinekur. Moralno smo popolnoma upravičeni, da se preorijentiramo, kajti do tega so nas sami pritirali. V tej taktiki pa moramo vztrajati tako trdno, kakor smo čakali vztrajno, četudi zastoj že celih dolgih sedem let.

Važne določbe iz zak. o budž. dvanajstinah za avgust-nov. t. l.

Prinašamo izveček najvažnejših členov zakona, ki se nanašajo na državne uslužbence.

Člen 2. Odobrava se kraljevski vladi, da sme utrošiti za mesece avgust-november leta 1925. preko iznosa odobrenih kreditov na par. 57 še znesek 50 milijonov dinarjev za uveljavitev uradniškega zakona in zakona o prometnem osebju.

Člen 7. Vse odredbe finančnega zakona 1924/25, kolikor niso bile ukinjene s členom 11. zakona o dvanajstinah za april-julij leta 1925, ali z drugimi zakoni, veljajo tudi za čas, za katerega se odobravajo krediti po tem zakonu.

Člen 11. Odobrava se naknadni kredit po par. 57 budž. dvanajstin april-julij l. 1925 v znesku 45 milijonov dinarjev za uveljavitev uradniškega zakona in zakona o prometnem osebju.

Člen 14. Komorska doklada se pobira do uveljavljenega zakona o izenačenju neposrednih davkov za vso kraljevino po čl. 242 zakona o ustroju vojske in mornarice od vseh davčnih obvezancev v državi neglede na to, da li plačuje kdo slične doklade že po starejših zakonih.

Člen 20. Vsa izvršena izplačila na plače, pokojnine, doklade in potne stroške državnih uslužbencev za čas od 1. septembra 1918 do 31. marca 1925, za katere ni bilo svoj čas dovoljno kredita, se priznajo kot stalni izdatki in se morajo kot taki zaračunati.

Člen 39. Državni uslužbeni, ki so bili pred uveljavljenjem zakona o ustroju vojske in mornarice od 9. avgusta 1923 in uradniškega zakona od 31. julija 1923 izven službe (v pokoju, odpuščeni, v ostavki), pa so bili po uveljavljenju teh zakonov vnovič sprejeti ali bodo sprejeti v drž. službo, ne morejo biti upokojeni po novem zakonu pred potekom 3 let, odkar so vstopili vnovič v službo. Če se upokojijo taki uslužbeni pred potekom 3 let, se jim odmeri pokojnina po

odredbah prejšnjih zakonov, vendar na podlagi prejemkov, ki so jih imeli ali bi jih imeli, preden so vnovič vstopili v državno službo, in ki ustrezajo položajni plači, ki so jo dobili z reaktiviranjem. Čas, ki so ga prebili v državni službi, odkar so bili vnovič sprejeti, se jim računa procentualno. Rok 3 let se računa po učinkovitem trajanju. Ta določba se ne nanaša na one, ki so bili upokojeni pred razglasitvijo tega zakona, bodisi da jim je pokojnina regulirana ali ne. Od tega so izvzeti oni uslužbeni, ki morajo biti upokojeni pred potekom 3 let po samem zakonu, kakor tudi oni, ki so dovršili število let za polno pokojnino, ti pa le pod pogojem, da ne bodo upokojeni na lastno prošnjo. Dlje se ne nanaša ta odredba na one uslužbeni, ki bi bili pred potekom 3letnega roka upokojeni po členu 137., zadnji odstavek, uradniškega zakona (poškodbe ali bolezen, ki se je pojavila kot posledica izvrševanja službe), in pa na družinske pokojnine uslužbencev, ki so umrli kot aktivni pred potekom 3letnega roka.

Člen 40. Uslužbeni, ki bodo napredovali v višjo skupino, dobe pravico na osebno pokojnino po prejemkih te skupine šele potem, če so prebili v tej skupini najmanj eno leto službe; v nasprotnem primeru jim pripada pokojnina po prejemkih one skupine, v kateri so poprej bili. Od tega so izvzeti oni uslužbeni, ki se upokojijo zaradi poškodbe ali bolezni, ki so si jo nakopali v službi, in pa oni, ki so dovršili 60 let starosti, ali pa so postali duševno ali telesno nesposobni za službo. Ne velja pa to za družinske pokojnine državnih uslužbencev, ki umro kot aktivni.

Člen 41. Osebe, ki so dovršile 60 let starosti, ne morejo biti sprejete v državno službo.

Člen 50. Odredbam členov 31, 239 in 243 uradniškega zakona se daje sledeče zakonito tolmačenje: Povišek 15% najvišje stopnje osnovne plače se računa za pokojnino samo onim državnim uslužbencem, ki imajo 35 let učinkovite službe, oziroma onim uslužbencem državnih prometnih ustanov (železnica), ki imajo 26 odnosno 32 let učinkovite službe. Državnim uslužbencem, za katere je izdana odločba, da se ne prevedo, pa so bili zaradi tega upokojeni, kakor tudi onim, za katere v obče ni bila izdana nikakršna odločba o prevedenju, a ki so upokojeni pred potekom roka, ki je določen z zakonom za prevedenje, in sicer neglede na to, da li so do upokojitve dovršili zakonito število let službe oziroma dosegli starost, s katero morejo po zakonu iti v pokoj, pripada pokojnina po plači, ki so jo imeli za časa upokojitve, in sicer po prejšnjih zakonih.

Sladkor.

Ko smo dobivali l. 1920, radi padca darja komaj 25—30 odstotkov predvojnne plače in se niso mogli otresti raznih deputacij lačnega uradništva, so jim vrgli kost, ki jo naj glodajo: Nabavljalne zadrage. Predno se je ideja oživela, proučila, izvedla, predno so začele zadrage za silo poslovati, je že prišlo l. 1923, ko smo doživeli v Curihu kurz 3.60 za dinar. V življenje so spravili zadrage takrat, ko se je ravno nehalo pravo življenje za trgovino. Od l. 1916 do 1923 je bilo lahko trgovati. Danes si kupi — jutri prodal s sigurnim dobičkom.

Zdaj pa je narobe. Danes moraš kupiti, založiti se za 1 do 2 meseca, pa niso gotovi, če ne boš dobil za to blagovno svoto denarja, za katero si nabavljal blago. To se najbolj pozna manufakturnistom, pa tudi v špeceriji ni vedno boljše. Skratka, danes je zguba s trgovino. Kdor nima rezerve iz časov 7 dobrih let, bo v 7. letih suše onemogel.

Zadrage so začele poslovati brez rezerv, ravno v času neugodne trgovske konjunktore. Pustili so jih živeti — in jim dali gotove ugodnosti, med katerimi ni ravno zadnja »oprostitve vseh davkov«. Dosti je bilo treba požrtvovalnosti in nesebičnosti, da so uslužbeni v teh slabih časih spravili svoje zadrage do solidnega temelja. Nestrpnost, zasmehujoča kritika, sumničenja, skozi vse to so prebredli razni odbori.

Kot nagrado za to delo pa so dobile zadrage pozdrav od ministrstva finance, da morajo za tri leta nazaj plačati poslovni davek. Seveda ni nihče s tem davkom kalkuliral, pa smo izračunili, da bi šlo preko 60 odstotkov vseh novih zadrug v konkurz, če bi se res od njih davek iztirjal. Interpretacija zakona po upravnem sodišču v Celju in vse prošnje in koraki Saveza so bili zaman.

Na moralno stran novega združništva, na vse prestane težave, na posledice eksekucij, na itak bedni materijalni položaj državnih nameščencev — na velikansko razočaranje še onih par idealistov, ki se žrtvujejo za te vrste javnega gospodarstva — na vse to se nihče ne ozira. Ne poznajo vsega tega. Plačajte, plačajte, se glasi deviza ministrstva finansija. Če kdo pri tem pogine, — ne vpraša nihče. Tako delajo z nami, s Savezom nab. zadrug.

Drugače pa postopajo napram »Savezu šečernih fabrika«. Češki sladkor stane v Trstu ca 4.50 Din za kg. Ako se ga hoče uvoziti, se mora plačati poleg 5.— Din trošarine še ca 4.— Din uvozne carine za kilogram. S prevozom vred stane češki sladkor ca 15.— Din za kg franco Ljubljana. To je za nas konkurenčna cena, po tej ceni ga prodajajo lahko tudi naše tovarne. In to izkoristijo naše tovarne do skrajnosti.

Češka postavi sladkor v Trst za 4.50, naš sladkor se mora plačati v tovarni po 8.— Din. Radi omenjene zaščitne carine imajo naše tovarne pri sladkorju 100 odstotkov več dobička kot češke tovarne. Računa se, da se letos porabi ca 7000 vagonov sladkorja: zaslužili so ravno radi zaščitne carine ca 200 milijonov, ne glede na normalni dobiček pri sladkorju.

Lani so se zgovarjale tovarne, da so morale plačati za 100 kg repe 60 Din, kot je to določila država. Pa smo čitali, da so ji stisnili ceno na 48 Din in še plačali niso vsega. Sodi se povprečno, da so zaslužile tovarne ca 200 milijonov Din radi zaščitne carine, katere je moral plačati naš konzument.

Ali ni nikogar, ki bi odpravil to krivico, to odiranje širokih slojev? Najlepše je pa pri celi stvari še to, da so delnice teh tovarn po večini v rokah čifutov, ki niso niti naši državljani (madžarski in češki židje).

Ta nečedni dobiček roma v **tujo državo**. Le nekaj delnic se nahaja v naših rokah (nekaj poslancev itd.) Zato tudi ni zalegla tozadevna interpelacija v parlamentu!

Tu je bil finančni minister velikodušen kavalir, da je pustil sladkornemu kartelu »veselje« do gojitve sladkorne industrije. Našim zadrugam pa se pripravlja »veselje« do združne ideje, ko se od njih tirja za 3 leta nazaj poslovni davek, ko se jih žene v propast.

Ali kolnemo in poljubimo Izraelu nogo ali delamo naprej na polju samoosvojitve? Danes sladkorni kartel, špiritni kartel — jutri železni kartel — za spremembo spet kako svetovno vojno itd.

Naša ideja je kartel konsumentov, ki bo sam prevzel produkcijo. Dolga je naša pot, ali začeti je treba. Vsak dan odlašanja pomeni izgubo, vrsta izgubljenih postojank.

»Zadrugar« št. 7.

Tajniško poročilo z občnega zbora O. Z.

Lansko leto in letos je bilo tolikokrat na dnevnem redu številnih sej širšega odbora O. Zveze, tolikokrat dobrodošla politična zafrkavščina raznim političnim dnevnikom in tolikokrat predmet mnogobrojnih resolucij, predstavk, prošelj, rotnj in pretenj, da bi se moral pri tem poglavju pomuditi delj časa, kakor bi bilo v interesu današnjega obč. zbora.

Dediščino farbarije je prevzemala ena vlada za drugo, mi pa ostanemo, kakor smo bili. Toda morda vendarle ne?

Redne državne budgete za l. 1923/24 1924/25 in vsi poznejši dvanaštinski zakonj so baje predvidevali za izplačilo razlik potrebni kredit. Za prevedbo drž. nameščencev iz pravnega območja prejšnjih pragmatik na položaje, ki jih je določil novi čin, zakon z uredbo o razvrstitvi, je bilo po vsem domnevanju kredita in denarja več kot dovolj. In vendar, kam je šel ta denar — njega od nikoder ni?

In naši kronski penzionisti? Ali bo kdaj konec tega jadikovanja, ki kaže značilno sliko vsemu evropskemu kulturnemu svetu? Ali bo kdaj kraj opravičenemu dvomu, da smo v slobodni in lastni državi sedaj služilci aktivni drž. nameščenci in hvaležni tistim našim učiteljem, ki so zvesti svoji službeni prisegi vztrajali v žalostnih prejšnjih razmerah do zadnjega, **samo njeni nasledniki, po srcu in čustvovanju**. Ali se bo kdaj katerikoli vladj odprlo srce in razplamtela zavest, da so ti naši predniki, naši očetj, ki so nas varno spremili v novo življenje in da je te naše kažipote morala sprejeti pod svoje okrilje od vseh nas z enako ljubeznijo zaželjena nova skupna domovina z istim žarom, kakor je sprejela nas? In da ni njena nič manjša dolžnost, da jim ožuga večer njihovega zasluženega pokoja vsaj z isto toploto kot solnčni zenit našega razmahnenja?

17. decembra 1923 je sledila skupščina Glavnega Saveza v Novem Sadu. Tolmač zahtev naše O. Zveze je bil zopet predsednik Lilleg. Resolucija zahteva ponovni apel na vlado in narodno skupščino, skilcevanje na že dane obvezne izjave finančnega ministra — materijala starega in novega več kot dovolj — a uspeh? Morda novi zakon o draginjskih dokladah izza meseca maja 1924, ki je aktivnim sicer donesel minimalno izboljšanje, penzioniste in zvaničnike pa pri stanarini prikrajšal.

Slednjč smo pričeli vseeno spregledovati. Ugotovili smo, da nas je premalo. In zahoteli smo si energičnega skupnega dela! — Prejšnja pravila O. Zveze za nižje uslužbence niso morda bila dovolj elastična in dovolj demokratična. O. Zveza je smatrala za svojo dolžnost, da se preorganizira in voli pravec, ki bo vsem brez izjeme dobrodošel. — Gosp. prof. Volavšek s posebnim odsekom je hitel na delo, za njim g. dr. Stegenšek, in sredi maja 1924 je O. Z. ponudila vsem, ki ž njo niso bili istih misli, roko za sporazum. Odmeva žal ni bilo posebnega. Ni pa to krivda predsedstva O. Z. — Prej ali slej bodo dotični, ki nosijo za neuspehe moralno soodgovornost, morali izpregledati.

Isti mesec je O. Zveza ponovila vse zahteve v vseh podrobnostih ter prosila pred vsem Gl. Savez, kot predstavnik vseh organiziranih drž. nameščencev, za intervencijo. V glavnem izplačilo razlik, revizija čin. zadevne in razvrstitvene uredbe, stalna ugodnost za polovično vožnjo po železnicah za vse aktivne in upokojene drž. nameščence, promaknitev Ljubljane in Maribora v I. dragnjski razred, prevedba kronskih penzionistov itd. itd.

Prosilj smo Gl. Savez, naj uveljavi naše težnje z javnimi protesti širom naše države s priveditvijo javnih shodov na enotno določen dan.

Glavni Savez se je zganil, posetil predstavnike vlade — zaman! Zopet naj čakamo, zopet je nastala kriza vlade in zopet je vzklikla v naših razdvojenih dušah iskrica novih upov. Isto se je ponovilo meseca julija 1924. Vsi klubi so bili zainteresirani. Ministra dr. Kulovec in pozneje dr. Žerjav sta bila po predstavitvi O. Zveze ponovno informirana o naših željah, čas je brzel dalje, mi smo ostajali za njim —

Kakor strela z jasnega, nas je pozdravil poziv ministrstva pravde z dne 7. avgusta 1925. —

Organizacija naj sodeluje pri preuredbi pragmatike, da zakon o civ. drž. nameščencih tako imenujem, in pri reviziji razvrstitvene uredbe. Zopet je zaplalo v nas. S podvojeno energijo smo se vrgli na delo. Številne seje posebnega odseka stvorile v razmeroma kratkem času izpreminjvalne predloge k temu zakonu in uredbi. Vse strokovne organizacije so po svojih delegatih sodelovale. Pomoč in zvežnje materijala so nam nudili na našo javno prošnjo tudi poedinci. Gosp. dr. Stegenšek je izgubljal dneve in noči, da je iz posameznih predlogov izkonstruiral malodane celoten, nov zakon. Triumfirali smo in zopet smo se postavili mi Slovenci prvi. Obljubljena je bila anketa za pretres in končno redakcijo izpreminjvalnih predlogov, nominirali smo za to anketo g. dr. Stegenška, do nje pa do danes ni prišlo. — Ali sploh kdaj, jaz za svojo osebo nimam velikih nad, ker je znano, da so naši finančni zakonodaro dobrodošla zatočišča tudi za izpopolnitev vseh drugih že obstoječih zakonov, ki pa s finančnim vsaj bistveno ne kažejo posrednega sorodstva. Ali naj v tej smeri prebrodim tudi še vse tekoče leto do današnjega dne? Menim, da bo dovolj! 56 raznih predstavk, toda več ali manj iste vsebine smo naslovili tekom zadnjega leta na vlado, na parlamentarne klube, na skupščinsko predsedništvo, na posamezne ministre in na Glavni Savez. Iz lastne inicijative ali pa po pobudi raznih krajevnih in strokovnih organizacij. Tudi na drugega ustavnega faktorja, na krono, nismo smeli pozabiti. Resnici na ljubo moram naglasiti, da je Glavni Savez baš tekom zadnjega leta pokazal veliko več umevanja za našo skupno stvar kakor kdaj prej in osvedočiti bo moral svojo pažnjo tem bolj v prihodnje, ko se mu bo mogla naša Zveza oddolžiti tudi materielno.

Po stanovanjskih anketah pri velikem županu, ki niso dovedle do sporazuma med hišnimi lastniki in najemniki, je prišel stanovanjski zakon. Ker se ga nismo mogli več otresti, so naše zahteve zavzele širšo podlago. Zvišanje stanarine!

Skupščina Glavnega Saveza v dneh 19.—21. aprila t. l. v Ljubljani je dala ponoven manifestanten izraz volje vseh organiziranih drž. nameščencev in govori posameznih referentov, ki ste jih lahko čitali v »Našem Glasu« dobesedno, obetajo, da se je pričelo svitati. — Od vseh nas je odvisno, kdaj se bo zdanilo.

O. Z. je imela od 13. maja 1923 do danes en izredni občni zbor (7. julija 1924), ki je odobril nova pravila, 5 sej ožjega odbora, 61 sej širšega odbora, 5 sej odseka za redakcijo novih Zvezinih pravil, 19 sej odseka za sestavo izpreminjvalnih predlogov. K zakonu o civ. drž. nameščencih in 4 sestanke delegatov vseh strokovnih in krajevnih organizacij, ki so razpravljali o najnujnejših skupnih perečih vprašanjih in donesli potrebne sklepe.

Predsednik Lilleg je iznesel naše želje v zadnjem času ponovno v dneh 16.—21. julija t. l. pred upravo Glavnega Saveza v Beogradu — in zdaj bomo čakali, kaj poreko naši tovariši k manifestacijam, ki so projektirane po vseh večjih centrih naše države, in kakšna ušesa bo po odjeku teh prireditvev napela naša sveža trinajsta vlada.

Kakršenkoli naj že je moj zaključek, jasno je edino to, da razočaranj in neuspehov toliko časa ne bo konec, dokler ne poglobimo svojih organizacij in dokler bo med nami en sam neorganiziraneec, ki bo svoj lastni jaz naslanjal na delo drugih. — Ne bo odveč, ako naglašam: Vsak v svojo strokovno organizacijo, vse strokovne organizacije v pokrajinske zveze, vsled slednje pa v Glavni Savez.

Ko se vse to izvrši, nam bo nadaljni boj naslada, in prvi polizkus merjenja bo pokazal, kdo ima v rokah moč in kdo je brez nje.

Blagajniško poročilo z občnega zbora O. Z.

I. Za upravno leto 1923.

Pričetkom leta 1923 je bilo pri Osrednji Zvezi včlanjenih 31 organizacij z 2177 člani.

Tekom leta 1923 so izstopile nastopne organizacije:

Društvo geometrov, ki je s 1. nov. 1924 zopet pristopilo s 44 člani, Društvo carinskih

uradnikov s 136 člani, Krožek mestnih uslužbencev v Mariboru s 137 člani, Društvo učiteljstva na drž. obrtnih učiteljskih s 65 člani, Društvo nižjih drž. gozdarskih nastavljenecv z 18 člani, Društvo kazniškiškega in jetniškega nadzorovalnega osebja s 152 člani, Društvo sodnih poduradnikov in slug s 94 člani, Društvo telovadnih učiteljev s 24 člani, Klub bivših deželnih uslužbenecv s 3 člani, Osrednje društvo poštinih poduradnikov s 60 člani, Društvo pisarniških oficijantov, oficijantk, pomočnikov in pomočnic z 38 člani, Društvo profesorjev z 200 člani, izstopilo je torej 12 organizacij z 971 člani.

Na novo pristopilo pa tekom l. 1923 ni nobeno društvo.

Koncem leta 1923 je ostalo pri »Osrednji« zvezi včlanjenih še 19 organizacij s 1179 člani.

Društveni denarni promet je znašal v letu 1923 po izločitvi prebitka iz leta 1922 po 4640 Din 68 p in po izločitvi dvigov v poštini hranilnici po 11.300 Din = 49.777 Din 50 p.

Ta promet se razdeli na: prejemke po 17.042 Din 44 p in na izdatke po izločitvi dvigov v poštini hranilnici po 11.300 Din = 21.435 Din 06 p, koncem leta 1923 se je pokazal primanjkljaj 4392 Din 62 p.

Proračun za upravno leto 1924 odpade, ker so na razpolago že dejanski prejemki in izdatki iz tega leta.

II. Za upravno leto 1924.

Pričetkom leta 1924 je bilo pri »Osrednji« zvezi včlanjenih 19 organizacij s 1179 člani. Tekom leta 1924 so izstopile nastopne organizacije:

1. Društvo poštinih maturantov s 105 člani (ker od 1. januarja 1924 ni plačalo nobenih prispevkov); 2. Društvo strokovnih mojstrov tobačne tovarne s 24 člani. Izstopili sta torej lani 2 organizaciji s 129 člani.

Na novo pa so tekom leta 1924 pristopile nastopne organizacije: 1. Udruženje činovnika finančne kontrole s 26 člani; 2. Društvo cestnih in rečnih nadzornikov s 30 člani; 3. Društvo geometrov s 47 člani; 4. Društvo železniških uradnikov s fakultetno izobrazbo s ca 15 člani; 5. Krajevna organizacija drž. nameščencev in upokojencev s circa 20 člani; torej je na novo pristopilo 5 organizacij s 138 člani.

Koncem leta 1924 je ostalo pri Osrednji zvezi včlanjenih še 22 organizacij s 1234 člani.

Društveni denarni promet je znašal v letu 1924 po izločitvi prebitka iz leta 1923 po 248 D 05 p in po izločitvi dvigov v poštini hranilnici po 9250 Din 39.771 Din 48 p.

Ta promet se razdeli na: prejemke po 22.623 dinarjev 86 p in na izdatke po izločitvi dvigov v poštini hran. po 9250 Din 17.147 Din 62 p, preostalo je koncem leta 1924 5476 Din 24 p.

Proračun za leto 1925.

Prejemki utegnejo znašati v letu 1925, in sicer: a) Tekoče članarine in pristopnine za približno 2000 članov à 1 Din meseč. $\times 12 = 24.000$ D, b) zaostanki na članarini in pristopnini iz leta 1924 2652 Din 50 p. Vsi prejemki leta 1925 utegnejo znašati 26.652 Din 50 p.

Izdatki leta 1925 pa utegnejo znašati: a) Najemnina za pisarno in za dvorane 1100 Din, b) poštine, brzojavi, objave v časopisih, papir in drugi mali pisarniški izdatki 1500 Din; c) honorarji za tajnika, blagajnika, slugo 16.000 Din; d) vrnitev dolga 2000 Din; e) ostalo bi še 6052 Din 50 p, katere bi se event. porabilo za potovanja raznih delegatov.

Vestnik.

† Dr. Dragutin M. Milojević, sekretar v finančnem ministristvu, tajnik Glavnega Saveza, je dne 22. julija 1925 v 29. letu svoje starosti nenadno preminul. Prav dobro se še spominjamo njegovega mehkega, božajočega glasu z letošnjega kongresa v aprilu. Glavni Savez je udaril bridek udarec; Činovnički Glasnik je izgubil enega svojih najboljših sotrudnikov; Udruženje poreskih činovnika svojega tajnika in neumornega urednika Poreske službe, katere vsaka številka je svedočila o njegovi zmožnosti, požrtvovalnosti in o njegovem velikem znanju. Ni se ustrašil prostrane tedine, pač pa se je po završenem študiju vrgel z vso vnemo na študij direktnih davkov. Njegovo najnovjše delo: Direktni davki v kraljevini SHS smatrajo velikim, epohalnim publikacijam, ki je ž njim izpolnjena občutna vrzel v finančno-upravni

književnosti. Dr. Milojević je bil žrtev svojega poklica. Da bi finančno ministrstvo dobilo v svrhu definitivne redakcije zakonskega predloga o izenačenju direktnih davkov potrebne podatke o različnih davčnih sistemih v inostranstvu in da bi podkrepilo svoj predlog s tozadevno literaturo, poslalo ga je letošnjo spomlad s strokovno komisijo v Sofijo, Bukarešto in v Rim. Milojević je upravičil vse nade, vrnil se je z bogatim zakladom, pa tudi s smrtno boleznijo. Da, njemu se je odgrinjala še sijajna bodočnost. Samozavestno, poln mladeniškega ognja je stopal po začrtani poti, pa mu je preko nje nagnil angel oljko... N. v m. p.!

† Semen Karel, višji davčni upravitelj v p. je umrl 26. avgusta. Bil je zvest član našega društva od vsega početka. N. v m. p. Udruženje poreskih činovnikov, sekcija za Slovenijo.

Srečni Nemci. Zaradi občne krize, ki vlada v Nemčiji, sklenil je nemški parlament, da se poveča stanarina vsem državnim nameščencem za 100 % od 1. avgusta letos naprej. Poleg tega sklepa je dana vladi tudi naloga, da preskrbi kritje za zakonski predlog, po katerem naj se vsem državnim uradnikom v Nemčiji izplača 1. oktobra letos trimesečna plača. Vsekako je treba naglasiti,

da sta bila oba sklepa **soglasno sprejeta** in da so z vnemo podpirale ta dva predloga vse parlamentarne stranke ne glede na politično pripadnost. — Tako po Č. Gl. Še enkrat pravimo: Srečni nemški uradniki! In naša vlada? — ki nam ne izplača niti dolga? Bomo mi še dolgo samo zmajevali z glavo?

— **TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP.** izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3.

Edino najboljši pisalni in šivalni stroji
„STOEWE“

edino pri

LUD. BARAGA,
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih računskih in drugih tehničnih strojev.

VAN KASTER
CACOA

Je vendar najboljši!

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNI

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba
Popravila, preobleke.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

prilaga svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C
najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradnja številka 10.

A. & E. Skaberne
Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago.

Nizke cene.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Fran Iglič

krojaški atelje

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. —
Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust
ali na obroke.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdba ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi jesenskega in zimskega blaga. Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Najboljši
šivalni stroji in
kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka

Gritzner in Feniks

za rodbino, obrt

in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko

Telefon 913

Na malo

J. Trpin

najcenejša manufaktura

Maribor

Glavni trg 17.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetnatstvo.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem,
pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene